ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 67.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 29-го Августа. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 29-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

22 го Августа, Высокоторжественный и всерадостный день Коронованія Его Величества Государя Императора и Ея Величества Государыни Императрицы, праздноуемъ былъ въ городѣ нашемъ со всѣмъ приличнымъ великолѣпіемъ и вѣрноподданническою радостію.

Въ 10 часовъ утра, Его Высокопревосходительство Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Ковенскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Лейтенантъ, Ѳеодоръ Яковлевичъ *Мирковичъ*, изволилъ принимать поздравленіе Духовныхъ особъ, Гг. Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства. Послѣ того, все собраніе отправилось въ Николаевскій Каѳедральный Соборъ, гдѣ Высокопреосвященнѣйшимъ *Іосифомъ*, Архіепископомъ Литовскимъ и Виленскимъ, совершена была Божественная Литургія и молебствіе, съ провозглашеніемъ, при сто одномъ пушечномъ выстрѣлѣ изъ Виленскихъ укрѣпленій, многолѣтія Ихъ Императорскимъ Величествамъ и всему Августѣйшему Дому.

Въ это же время, въ Римско Католической Каѳедрѣ, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было прибывшимъ сюда изъ С. Петербурга Высокопреосвященнымъ Епископомъ *Дмоховскимъ*, благодарственное молебствіе о здравіи и благоденствіи Великаго Монарха и всей Августѣйшей фамиліи.

Въ 4 часа по полудни, у Г. Генералъ-Губернатора былъ обѣденный столъ для знатнѣйшихъ лицъ.

Вечеромъ городъ былъ иллюминованъ.

Санктпетербургъ, 23-го Августа.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Генералъ-Адъютанта Графа Адлерберга.

Графъ Владиміръ Ѳеодоровичъ! При увольненіи въ минувшемъ Іюнѣ мѣсяцѣ Военнаго Министра, для излеченія болѣзни, въ отпускъ за границу, Я, по особенному Моему къ вамъ довѣрію, возложилъ на васъ управленіе Военнымъ Министерствомъ, на время

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno.

Dnia 22-go Sierpnia, uroczysta i najradośniejsza rocznica Koronacyi Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości i Najjaśniejszéj Cesarzowéj Jéj Mości, obchodzona była w naszém mieście z odpowiedną wspaniałością i wynurzeniem uczuć radości wiernych poddanych.

O godzinie 10-éj z rana, P. Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Kowieński Jenerał-Gubernator, Jenerał-Porucznik Teodor *Mirkowicz*, przyjmował powinszowania Duchowieństwa, Wojennych i Cywilnych Urzędników tudzież Dworzaństwa. Następnie całe zgromadzenie udało się do Katedralnego Soboru Św. Mikołaja, gdzie przez Jaśnie Wielmożnego *Józefa*, Arcybiskupa Litewskiego i Wileńskiego, odprawiona była Msza Święta i dziękczynne modły, z odśpiewaniem, wśród stu jednego wystrzału z dział twierdzy Wileńskiéj, hymnu o długie lata Ich Cesarskich Mości i całego Najjaśniejszego Domu.

W tymże czasie, w Katedrze Rzymsko-Katolickiéj, wśród licznie zgromadzonego ludu, odprawione były przez przybyłego tu z St. Petersburga, JW. Biskupa *Dmochowskiego*, dziękczynne modły za zdrowie i pomyślność Wielkiego Monarchy i całéj Najjaśniejszéj Familii.

O godzinie 4-éj po południu, był świetny obiad u P. Jenerał-Gubernatora, na którym się znajdowały znakomitsze osoby.

Wieczorem miasto było oświecone.

St. Petersburg, 23-go Sierpnia.

Najwyższy Reskrypt

do Jenerał-Adjutanta Hrabiego Adlerberga.

Hrabio Włodzimierzu synu Teodora! Przy udzieleniu, w upłynionym Czerwcu, Ministrowi Wojny urlopu za granicę dla poratowania zdrowia, poruczyłem wam, przez szczególne ku wam zaufanie, zarząd Ministerstwa Wojny, na czas nieobecności Ministra. Oddając zawsze

его отсутствія.—Отдавая всегда полную справедливость полезному и достохвальному служенію вашему, Я и нынѣ съ истиннымъ удовольствіемъ видѣлъ примѣрное усердіе, неусыпную дѣятельность и благоразумную распорядительность, съ коими вы, при прочихъ постоянныхъ занятіяхъ по ввѣренному вамъ управленію, исполнили и это важное порученіе. Мнѣ пріятно изъявить вамъ за сіе искреннюю и совершенную Мою признательность, пребывая къ вамъ навсегда благосклонный.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Петергофѣ,
7-го Августа 1847 года.

—

Въ минувшемъ Іюлѣ городъ Архангельскъ постигнутъ былъ сильнымъ пожаромъ, которымъ истреблено четыреста домовъ.

По доведеніи о семъ происшествіи до Высочайшаго свѣдѣнія Государя Императора, Его Величество Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать въ пособіе пострадавшимъ отъ пожара жителямъ 50,000 руб. сер., для раздачи которыхъ посланъ въ Архангельскъ Флигель-Адъютантъ *Истоминъ*. Сверхъ того для возобновленія сгорѣвшихъ домовъ, разрѣшено отпустить 50,000 деревъ изъ казенныхъ дачъ.

—

7-го Августа, скончался въ С. Петербургѣ Почетный Опекунъ Больницы Всѣхъ Скорбящихъ, Тайный Совѣтникъ Никита Васильевичъ *Арсеньевъ*.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

W Peterhofie,
7-go Sierpnia 1847 roku.

—

W Lipcu r. b., miasto Archangielsk dotknięte zostało okropnym pożarem, który zniszczył cztérysta domów.

Po doniesieniu o tym wypadku Najjaśniejszemu Panu, Jego Cesarska Mość Najmiłościwiéj ofiarować raczył, na wsparcie dla pogorzelców, 50,000 rubli srebrem, dla rozdania których posłany został do Archangielska Flügel-Adjutant *Istomin*. Prócz tego, dla odbudowania pogorzałych domów, uchwalono wydać 50,000 sztuk budulcu z lasów skarbowych.

—

Dnia 7-go Sierpnia, zakończył w Petersburgu życie, Opiekun Honorowy Szpitala wszystkich cierpiących, Radzca Tajny, Nicety *Arseniew*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Германія.

Ашаффенбургъ, 18 Августа.

Ихъ Императорскія Высочества Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ и Государыня Цесаревна Великая Княгиня Марія Александровна изволили вчера пріѣзжать сюда изъ Дармштадта, для посѣщенія баварскаго двора. Послѣ обѣда, Ихъ Императорскія Высочества, въ сопровожденіи Ихъ Величествъ Короля и Королевы и Ихъ Королевскихъ Высочествъ Наслѣдныхъ Великаго Герцога и Великой Герцогини Гессенскихъ, отправились обратно въ Дармштадтъ.

(*J. de St P.*)

— Во Франконскомъ вѣстникѣ сообщаютъ: Изъ разныхъ странъ пишутъ о появленіи картофельной болѣзни, какъ напримѣръ изъ Виртемберга, Бадена, Пруссіи, Саксоніи и Баваріи. Это бѣдствіе, по крайней мѣрѣ донынѣ — не всеобщее, но только мѣстное; часто на одномъ полѣ свирѣпствуетъ болѣзнь, тогда какъ смѣжное не подвергается оной. Изъ сего можно предполагать, что болѣзнь сія не столь уже сильна, какъ въ прошедшихъ годахъ, и мало по малу снова исчезнетъ или по крайней мѣрѣ ослабѣетъ. Чтобы она прекратилась вдругъ, этого не льзя было и ожидать, зная природу такихъ эпидемическихъ болѣзней.

Какъ вѣрное и испытанное средство для *пріостановленія гніенія*, одинъ агрономъ совѣтуетъ, при появленіи сей болѣзни, просовывать вилы подъ кустъ картофеля и приподнять его не много вверхъ. Вліяніе сего способа заключается вѣрно въ томъ, что при дѣйствіи атмосферическаго воздуха, пріостанавливается дальнѣйшее развитіе начинающагося гніенія.

Франція.

Парижъ, 21 Августа.

Въ минувшую Среду, Его Величество Король отправился на пароходѣ „Гомеръ“ въ море, и вечеромъ того же дня возвратился въ замокъ Э. Морской министръ пріѣхалъ въ этотъ замокъ, а министръ юстиціи возвратился оттуда третьяго дня въ Парижъ. Пребываніе Короля въ замкѣ Э не будетъ такъ продолжительно, какъ сначала полагали, Его Величество чрезъ нѣсколько дней пріѣдетъ въ Парижъ.

— Въ Монитерѣ напечатано сегодня Королевское постановленіе, о созваніи суда перовъ, для рѣшенія дѣла герцога Шуазеля-Праленъ, обвиненнаго въ умерщвленіи своей жены. Сегодня носился слухъ,

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Niemcy.

Aschaffenburg, 18 sierpnia.

Ich Cesarskie Wysokości Następca Cesarzewicz i Wielka Xiężna Cesarzewna Marya Alexandrówna, raczyli tu wczoraj przybydź z Darmsztadu dla odwiedzenia dworu Bawarskiego. Po obiedzie, Ich Cesarskie Wysokości, w towarzystwie NN. Króla i Królowéj, tudzież Ich Królewskich Wysokości: Następcy Tronu Wielkiego Xięcia i Jego małżonki Wielkiéj Xiężny Hesseńskich, udali się na powrót do Darmsztadu. (*J. de St. P.*)

— *Frankoński Merkury* donosi z Frankonii pod dniem 17 sierpnia: „Z różnych stron donoszą o zjawieniu się choroby w kartoflach, jak np. z Wirtembergii, z Baden, Pruss, Saxonii i Bawaryi. To nieszczęście nie jest jednak przynajmniéj dotąd powszechne, ale tylko miejscowe, tak że częstokroć na jednem polu panuje choroba, gdy obok drugie jest ochronione. Z tego wnosić można, że ta choroba nie jest już tak silną jak w latach zeszłych, i powoli zupełnie zniknie, a przynajmniéj bardzo osłabnie. Aby od razu ustała, tego nie należało się spodziewać według natury takich epidemicznych chorób.

Jako pewny, doświadczony środek *wstrzymania napnin zgnilizny*, zaleca jeden agronom, aby, jak tylko objawi się choroba przez więdnięcie liści łodygi, wsadzić trójzębowe widły pod krzak od dołu i takowy nieco do góry podnieść. Wpływ tego środka zależy zapewne na tém, że przez otworzony przystęp atmosferycznego powietrza wstrzymaną zostaje rozpoczynająca się zgnilizna.

Francya.

Paryż, 21 sierpnia.

W zeszłą Środę, Król odbył przejażdżkę na morzu, na statku *Gomer*; wieczorem zaś powrócił do zamku Eu, gdzie już został Ministra morskiego. Minister sprawiedliwości, który w pomienionym zamku bawił, wrócił zawczoraj do Paryża. Pobyt Króla w zamku Eu, nie będzie tak długi jak z początku mniemano, Monarcha bowiem ma za kilka dni wrócić do Paryża.

— W dniu dzisiejszym ogłosił *Monitor* postanowienie Królewskie, mocą którego zwołany został Sąd Parów, w celu zawyrokowania, w sprawie Xięcia Choiseul de Praslin, obwinionego o zabicie swojéj małżonki. Dzisiaj krążyły

будто герцогъ застрѣлился, но это кажется не правда, ибо за нимъ строго наблюдаютъ. Онъ не хочетъ принимать почти никакой пищи, и всѣ кушанья для него приготовляютъ въ присутствіи полиціи.

— Судъ перовъ собрался сегодня, по приглашенію канцлера Пакье. Въ два часа канцлеръ открылъ засѣданіе, въ которомъ находились: великій хранитель печати и министръ публичныхъ работъ; потомъ прочиталъ Королевское постановленіе о созваніи суда перовъ, для сужденія одного изъ сочленовъ.

— Въ *Galignanis Messenger* сообщаютъ, что герцогъ Праленъ, передъ отправленіемъ въ заключеніе, сознался въ своемъ преступленіи одному изъ членовъ своей фамиліи. Нашли также въ водосточной трубѣ шпагу, которая, какъ кажется, должна была служить ему орудіемъ при убійствѣ, вмѣстѣ съ нѣсколькими салфетками или носовыми платками. Въ *Gazette des Tribunaux* пишутъ, что при дальнѣйшемъ розысканіи нашли въ коммодѣ смежной комнаты отломленный эфесъ шпаги, на которомъ были свѣжіе слѣды крови.

— Герцогъ Шуазель-Праленъ есть глава существующей еще третьей линіи сего герцогскаго дома. Отецъ его былъ каммергеромъ императрицы и полковникомъ перваго легіона національной парижской гвардіи въ 1814 году; объ немъ съ уваженіемъ отзывались по случаю защиты Парижа; будучи изгнанъ реставраціею, онъ въ 1819 г. возвратился, при герцогѣ Деказѣ, и скончался въ 1841 году. Имѣніямъ Праленъ присвоено было названіе герцогствъ въ 1762 году. Герцогъ имѣетъ брата, графа Эдгара Праленъ, женившагося на дѣвицѣ Шиклеръ, и трехъ сестеръ, вышедшихъ за мужъ за знаменитыхъ дворянъ старой монархіи. Онъ владѣтель замка и имѣнія Во при Мелунѣ, которымъ возвратилъ онъ прежнее ихъ знаніе, какимъ они пользовались при бывшемъ ихъ владѣльцѣ Фуке, что ему стоило 2 милліона фр. Его дядя, герцогъ Коньи, узнавъ объ этомъ ужасномъ событіи, опасно заболѣлъ. Герцогъ Праленъ былъ прежде восторженный легитимистъ; но съ нѣкотораго времени приблизился къ новой династіи и былъ пожалованъ въ почетные кавалеры герцогини Орлеанской.

— Виконтъ Деженъ, о мнимомъ покушеніи коего на жизнь пера, Г. Мерильо, было нами въ свое время сообщено, вскорѣ имѣетъ явиться въ ассизный судъ. Результатомъ предварительнаго слѣдствія было то, что судъ ограничился обвиненіемъ его въ насильномъ требованіи подписи, а жалобу о покушеніи на жизнь устранилъ.

— Въ *National* вторично приглашаютъ военнаго министра, чтобы онъ объявилъ, какъ должно понимать взносъ въ пользу военнаго министра 15,000 фр., записанный въ счетной книгѣ одного обанкротившагося госпитальнаго подрядчика въ Алжирѣ. Въ *National* утверждаютъ, что разъясненіе сего дѣла тѣмъ важнѣе, что поговариваютъ о новомъ злоупотребленіи, то есть о подкупѣ одного чиновника въ Алжирѣ.

— Изъ Орана сообщаютъ: Абд-эль Кадеръ послѣ пораженія, нанесеннаго имъ марокскимъ войскамъ, желаетъ оправдать свое нападеніе. Онъ возвратилъ императору сына убитаго Каида и 70 лошадей. За симъ писалъ къ Фезскому губернатору письмо, въ коемъ приводитъ новыя оправданія своего поведенія. Но губернаторъ, какъ говорятъ, отвѣчалъ на это письмо съ презрѣніемъ.

— Министръ Туниссаго Бея, Г. Раффо, прибылъ въ Парижъ.

22 *Августа.*

Чрезъ нѣсколько дней въ замкѣ Э имѣлъ быть данъ большой праздникъ, на который приглашенъ былъ также герцогъ Праленъ. Король и вся Королевская фамилія очень огорчены случаемъ, который облекъ въ трауръ столько знатныхъ фамилій. Герцогиня Праленъ оставила шестерыхъ дѣтей, изъ числа коихъ, Король былъ воспріемникомъ при св. крещеніи старшаго изъ нихъ и младшаго, который названъ Людвикомъ Филиппомъ. Покойная герцогиня была единокая дочь маршала Себастіяни; она родилась въ Константинополѣ, когда родитель ея, будучи французскимъ посланникомъ, принялъ начальство надъ Турками и принудилъ англійскій флотъ удалиться изъ Дарданелловъ. Гр. Себастіани, занятый важными дѣлами, ли-

pogłoski, że Xiążę miał się zastrzelić, co jednakże okazało się rzeczą niepodobną, gdyż pod najściślejszym zostaje dozorem. Xiążę prawie wcale nie przyjmuje pożywienia, a to co jé, przygotowane bywa w obec władz policyjnych.

— Sąd Parów zgromadził się w dniu dzisiejszym, w skutku zaproszenia Kanclerza Xięcia Pasquier. O godzinie 2-éj, Xiążę Kanclerz otworzył posiedzenie. Wielki Pieczętarz i Minister robót publicznych zasiedli na ławach ministeryalnych, poczém Xiążę Kanclerz odczytał postanowienie Królewskie, zwołujące Sąd Parów, dla sądzenia winy jednego z jéj członków.

— *Galignanis Messenger* donosi, że Xiąże Praslin, nim go do więzienia zaprowadzono, przyznał się jednemu z członków swéj familii. Znaleziono także w odchodowym kanale kordelas, który, jak się zdaje, musiał mu służyć za narzędzie do morderstwa, wraz z kilku serwetami czy chustkami do nosa. *Gazette des Tribunaux* pisze, że w dalszém poszukiwaniu, znaleziono w biurku przyległego pokoju odłamaną rękojeść puginału, na któréj były świeże ślady krwi.

— Xiążę Choiseul-Praslin jest głową istniejącéj jeszcze trzeciéj gałęzi tego Xiążęcego domu. Ojciec jego był Szambelanem Cesarzowéj, Półkownikiem pierwszéj legii gwardyi narodowéj Paryzkiéj w r. 1811, i zaszczytnie się odznaczył przy obronie Paryża. W czasie stu dni otrzymał godność Para; późniéj przez restauracyą wygnany, przywołany został w r. 1819 za ministerstwa Xięcia Decazes i umarł r. 1841. Dobra Praslin podniesione zostały w r. 1762 do tytułu Xięstwa. Xiążę ma brata, Hr. Edgara de Praslin, który pojął w małżeństwo pannę Schikler, i trzy siostry, które poszły za mąż w familiach najwyższéj szlachty staréj monarchii. Jest on właścicielem zamku i dóbr Vaux pod Melun, które dwu milionowym nakładem przywrócił do dawnéj świetności, w jakiéj były za dawnego niegdyś posiadacza Fouquet. Wuj jego, Xiążę Coigny, dowiedziawszy się o téj strasznéj katastrofie, niebezpiecznie zachorował. Teraźniejszy Xiążę Praslin, był dawniéj zagorzałym legitymistą; ale od kilku lat zbliżył się do nowéj dynastyi i mianowany został Honorowym Kawalerem Xiężny Orleans.

— Wice Hrabia Denain, którego mniemany zamiar morderstwa na osobie Para, P. Merilhou, był w swym czasie doniesiony, stawić się ma wkrótce przed sądem assisów. Wypadek poprzedzającego śledztwa miał jednak spowodować Sąd, iż ograniczył obwinienie jego tém, że usiłował tylko wymodz gwałtem podpisanie wexlu; skargę zaś o usiłowaném morderstwie usunięto.

— *National* wzywa powtórnie Ministra wojny, aby wyjaśnił, jak się ma rozumieć wypłacenie Ministrowi wojny 15,000 fr., zapisane w xiędze rachunkowéj jednego zbankrutowanego liweranta szpitalów w Algierze. *National* twierdzi, że wyjaśnienie tego punktu tém jest ważniejsze, że właśnie jest mowa o nowém nadużyciu tego rodzaju, to jest o przekupstwie jednego urzędnika w Algierze przez liweranta szarpij.

— Z Oranu piszą: Abd-el-Kader po klęsce, jaką zadał wojsku marokańskiemu, stara się uniewinnić swój napad. Zwrócił Cesarzowi syna zabitego Kaida i 70 koni. Następnie pisał do Gubernatora Fezu list, w którym przytacza nowe uniewinnienie swego postępowania. Ale Gubernator, jak wieść niesie, miał wyrazami wzgardy na ten list odpowiedzieć.

— P. Raffo, Minister Beja Tunetańskiego, przybył do Paryża.

Dnia 22 *sierpnia.*

Za kilka dni miała być dawano w zamku Eu wielka zabawa, na którą także zaproszony był Xiążę Praslin. Król i cała jego rodzina mocno są zmartwieni wypadkiem, który wiele znakomitych familii okrył żałobą. Szóste z dzieci Xiężny Praslin, i najstarszy z jéj synów, trzymani byli do chrztu przez Króla, który ostatniemu nadał swe imie Ludwika Filipa. Zamordowana Xiężna była jedyną córką Marszałka Sebastiani; urodziła się w Stambule, wówczas kiedy jéj ojciec, będąc Posłem francuzkim, stanął na czele Turków i zmusił flotę angielską do odwrotu z Dardanellów. Hr. Sebastiani, zajęty ważnemi sprawami politycznemi, ugodzony został bolesnym ciosem, tracąc małżonkę, która wkrótce po rozwiązaniu umarła; przytém zmuszony był odesłać córkę do Francyi, co z wielkim ledwo

шился своей супруги, которая умерла вскорѣ по разрѣшеніи отъ бремени, и былъ принужденъ отправить дочь во Францію, сухимъ путемъ, потому что путь моремъ заркытъ былъ Англичанами. Тѣло графини Себастіани перевезено въ Корсику и погребено въ Ольметѣ, помѣстьи графа. Кажется, что и тѣло убитой герцогини будетъ перевезено туда же, а теперь, до возвращенія ея родителя, поставлено въ склепѣ приходской церкви св. Магдалины.

— Вчера, немедленно по закрытіи засѣданія палаты перовъ, канцлеръ герцогъ Пакье отправился съ нѣсколькими перами и первымъ дѣлопроизводителемъ палаты, г-мъ Коши, въ домъ гр. Себастіани, для снятія показаній съ герцога Шуазеля-Праленъ. За симъ, въ домѣ этомъ взяты всѣ документы и доказательства, уличающія обвиненнаго и привезены въ Люксембургскій дворецъ. Подозрѣніе на герцога пало первоначально по тому поводу, что онъ, противъ своего обыкновенія, былъ въ перчаткахъ, и когда его принудили снять ихъ, на рукахъ нашли слѣды укушенія, и такія же раны найдены на лопаткахъ и другихъ частяхъ тѣла. Говорятъ, что герцогъ видя, что преступленіе его открыто, выпилъ цѣлую склянку яду, но пріемъ былъ такъ великъ, что желудокъ не могъ перенести его; послѣдовала рвота и ядъ не имѣлъ полнаго дѣйствія, а произвелъ только сонливость и большое разслабленіе. Канцлеръ приказалъ перевезти больнаго въ Люксамбургскую тюрьму, принявъ на себя отвѣтственность, и герцогъ перевезенъ туда сегодня въ половинѣ пятаго часа утромъ. Врачь палаты перовъ удостовѣрился предварительно, что обвиненный можетъ быть перевезенъ въ тюрьму, послѣ чего прибылъ курьеръ палаты и прочелъ опредѣленіе канцлера. Герцогъ тотчасъ приказалъ подать одѣваться, но былъ такъ слабъ, что нѣсколько разъ лишался чувствъ; лицо его покрыто было мертвою бѣдностію. Потомъ, съ помощію двухъ человѣкъ, сѣлъ въ карету великаго референдарія, которая стояла на дворѣ, и вмѣстѣ съ врачемъ палаты перовъ, съ г-мъ Элуенъ, начальникомъ муниципальной полиціи и своимъ камердинеромъ, который ни на шагъ отъ него не отходитъ, отправился въ Люксамбургскій дворецъ. За этою каретою ѣхали двѣ другія, въ коихъ находились чиновники, приставленные для наблюденія за обвиненнымъ, а за ними ѣхалъ отрядъ городскихъ сержантовъ. Герцогъ Праленъ занимаетъ ту самую комнату, въ которой жили поочередно, Гг. Тестъ и Пеллапра; — въ заключеніи будетъ онъ имѣть тѣ же самыя попеченія, какъ и въ своемъ домѣ. Гувернантка также арестована; она называется не Люзи, какъ прежде сего писали, а Лаура Депортъ. Всѣ восхищаются ея красотою, талантами и высокимъ образованіемъ.

— Общее негодованіе по поводу сего преступленія обнаруживается столь очевидно, что *Journal des Déb.* счелъ необходимымъ помѣстить въ столбцахъ своихъ статью, въ коей старается доказать несправедливость мнѣнія, высказаннаго нѣкоторыми журналами, будто бы въ злодѣяніяхъ, совершенныхъ въ послѣднее время нѣкоторыми членами верховной корпораціи, слѣдуетъ обвинять настоящую систему правительственную Франціи.

— *Gazette de France*, *Reforme* и *Charivari* остановлены были вчера по поводу заключающихся въ нихъ разсужденій, по случаю умерщвленія герцогини Праленъ.

— Въ журналѣ *National* сообщено было извѣстіе, что Лионскій Архіепископъ, кардиналъ Бональдъ, велѣлъ въ своей архіепархіи молиться о перемѣнѣ образа мыслей Папы Пія IX. Нынѣ сей кардиналъ препроводилъ въ этотъ журналъ протестъ противъ сего слуха, въ коемъ между прочимъ сказано: „Безъ сомнѣнія, я прикажу молиться за Папу, но только съ тою цѣлію, чтобъ Его Святѣйшество не былъ останавливаемъ на пути, которымъ онъ шествуетъ съ такою славою, ни козпями такихъ людей, которые не могутъ равнодушно смотрѣть на уничтоженныя старыя злоупотребленія, ни измѣническими совѣтами тѣхъ, которые лишь тогда будутъ признательны къ его усиліямъ, когда онъ уничтожитъ самое достоинство Папы.“

24 Августа.

По телеграфической депешѣ, полученной въ Берлинѣ, герцогъ Праленъ скончался въ заключеніи, въ слѣдствіе принятаго имъ яда.

---

trudem lądem dokonane zostało, gdyż wówczas droga morska była przez Anglików zamknięta. Zwłoki Hrabiny Sebastiani przewiezione zostały do Korsyki i pochowane w Olmeta, dobrach Hrabiego. Zdaje się, że tamże zawiezione będzie ciało zamordowanéj Xiężny: tymczasem zaś, aż do przyjazdu jéj ojca, złożone zostało w katakumbach kościoła parafialnego św. Magdaleny.

— Wczoraj, zaraz po zamknięciu posiedzenia Sądu Parów, Kanclerz, Xiążę Pasquier, udał się z kilku Parami i piérwszym pisarzem Izby, P. Gauchy, do pałacu Sebastiani, w celu przesłuchania Xięcia Choiseul-Praslin. Poczém zabrano z pałacu tegoż wszystkie akta i dowody, służące przeciw obwinionemu, które do pałacu Luxemburgskiego zawieziono. Najpiérwsze podejrzenie na Xięcia ściągnęły jego rękawiczki; gdyż przeciw swemu zwyczajowi, miał je na ręku. Zmuszony do zdjęcia tychże, okazał ręce, noszące ślady pokąsania; takież same blizny ma na łopatkach i na innych częściach rąk obu. Mówią, że widząc swą zbrodnię odkrytą, wypił całą flaszkę laudanum, lecz dozata była tak mocną że żołądek jego znieść jéj nie mógł; nastały więc wymioty, i tym sposobem trucizna nie skutkowała, tylko zrządziła ospałość i wielkie znużenie. Xiążę Kanclerz kazał przewieźć winnego do więzienia Luxemburgskiego, biorąc na siebie wszelką odpowiedzialność. Przewiezienie to odbyło się dziś rano, o godzinie wpół do piątéj. Lekarz Izby Parów, wysłany o godzinie 4-éj, przekonał się, że obwiniony może być do więzienia przewieziony; przybył zatém woźny Izby i odczytał Xięciu mandat Kanclerza; Xiążę kazał się natychmiast ubrać, lecz był tak osłabiony, że kilka razy zemdlał, a jego twarz była trupiéj bladości. Następnie, prowadzony przez dwie osoby, wsiadł do karety Wielkiego Referendarza, która nań na dziedzińcu czekała, i łącznie z lekarzem Izby Parów, z P. Elouin, szefem policyi municypalnéj, i swoim kamerdynerem, który go na krok nie odstępuje, udał się do pałacu Luxemburgskiego. Za tą karetą szły dwie inne, w których znajdowali się urzędnicy, użyci do czuwania nad winnym; za temi zaś jechała brygada sierżantów miejskich. Xiążę Praslin zajmuje ten sam pokój, w którym kolejno mieszkali PP. Teste i Pellapra. Kanclerz i Wielki Referendarz przyrzekli winnemu, że w więzieniu swojém będzie miał taką samą troskliwość, jak w własnym pałacu. Guwernantka została także przytrzymaną: nazywa się, nie Luzy, jak to donoszono, lecz Laura Desportes. Wszyscy jednogłośnie uwielbiają jéj piękność, talenta i najznakomitsze wykształcenie.

— Powszechne oburzenie z powodu téj zbrodni objawia się tak głośno, że *Journal des Débats* uznał potrzebném wykazać niesłuszność opinii, którą zaczynają już szerzyć niektóre dzienniki, iż zbrodnie, których od niejakiego czasu dopuścili się niektórzy członkowie pierwszéj korporacyi rządowéj, należy przypisywać teraźniejszemu systemowi rządowemu Francyi.

— *Gazette de France*, *Reforme* i *Charivari*, zatrzymane wczoraj zostały, z powodu zawartych w nich uwag nad zamordowaniem Xiężny Praslin.

— Dziennik *National* umieścił był wiadomość, że Arcybiskup Lyoński, Kardynał Bonald, nakazał w swojéj Archidyecezyi modły o przemianę sposobu myślenia Papieża Piusa IX. Pomieniony Kardynał przesłał do tegoż dziennika protestacyą przeciw téj pogłosce, w któréj między innemi powiada: „Bez wątpienia, zalecę modlić się za Papieża, ale w tym tylko celu, ażeby Jego Świątobliwość nie doświadczał przeszkod na drodze, po któréj z taką chwałą iść zaczął, ani od podstępów takich ludzi, którzy nie mogą patrzeć obojętnie na uchylenie starych nadużyć, ani też od zdradliwych rad takich, którzy zaledwie wtedy byliby wdzięczni za jego usiłowania, gdyby zniósł samą dostojność Papieża.“

Dnia 24 sierpnia.

Podług depeszy telegraficznéj, odebranéj w Berlinie, Xiąże Praslin umarł w więzieniu w skutek zażytéj trucizny.

Англія.

Лондонъ 19 Августа.

Королева отправилась вчера съ супругомъ своимъ на рѣку Клидъ, гдѣ принимала депутатовъ города Глазгова, прибывшихъ просить соизволенія Ея Величества, на поднесеніе Ей привѣтственнаго адресса; но Королева объявила, что приметъ депутатовъ чрезъ нѣсколько часовъ въ замкѣ Думбартонъ. Въ 6 часовъ Королева прибыла въ этотъ замокъ, гдѣ встрѣчена была губернаторомъ графства Сэръ Джемсомъ Колькоуномъ и множествомъ знатныхъ особъ. Выслушавъ адрессъ депутатовъ, и пробывъ одинъ часъ въ замкѣ, Е. В. отправилась обратно въ море, проплыла вдоль живописныхъ береговъ Лохъ Лонга и приказала на ночь бросить якорь въ Ротсей Бей.

— Герцогъ Альбертъ пожертвовалъ 250 фун. стер, а вдовствующая Королева 100 ф. стерл. въ пользу подписки, открытой съ цѣлію купить домъ, въ коемъ родился Шекспиръ.

— Въ Ирландіи репилеры получили перевѣсъ на выборахъ. Кандидаты сей партіи, кои были уже членами послѣдняго парламента, большею частію снова избраны, и нѣсколько новыхъ лицъ одержали побѣду при балотированіи. Въ числѣ послѣднихъ находятся члены принадлежащіе къ партіи юной Ирландіи. Г. Смитъ О'Брienъ, одинъ изъ начальниковъ сей партіи, снова избранъ въ лимерикскомъ графствѣ. Двое кандидатовъ старой Ирландіи устранено.

— Всего выбрано въ парламентъ въ Англіи и Валлисѣ—251 чел. партіи виговъ, 91 приверженцевъ Роберта Пиля и 165 партіи протекціонистовъ.

— Здѣсь получено извѣстіе, что Эспартеро отказался отъ денежнаго пособія, предложеннаго ему здѣшними его друзьями, въ томъ числѣ и лордомъ Пальмерстономъ, также отъ жалованья 2,000 фун. ст., назначеннаго ему Королевою. Бывшій регентъ намѣренъ переселиться въ другое государство, гдѣ, при скудныхъ средствахъ, могъ бы жить выгоднѣе, чѣмъ въ Англіи.

— Въ *Courier de la Plata*, газетѣ издаваемой въ Монтевидео, сообщаютъ отъ 28-го Мая о состоявшемся перемиріи съ генераломъ Орибе. Предложеніе объ этомъ сдѣлано было со стороны начальниковъ англійской и французской эскадры на рѣкѣ Ла-Плата. Условія сего перемирія слѣдующія: 1) Сражающіяся стороны удерживаютъ за собою посты, занимаемые ими до перемирія; 2) переговоры должны быть производимы посредствомъ парламентеровъ; 3) непріятельскія дѣйствія начинаются не прежде, какъ спустя 24 часа послѣ объявленія перемирія оконченнымъ. 28 числа носился слухъ въ Монтевидео, что генералъ Орибе всѣхъ своихъ плѣнниковъ выпустилъ на свободу.

— Въ *Times* сообщаютъ извѣстіе о претензіахъ Розаса, требующаго вознагражденія въ 4 милліона и уступки фальклендскихъ острововъ, что онъ полагаетъ непремѣннымъ условіемъ переговоровъ относительно вопроса Ла-Платы. Розасъ согласился, правда, на перемиріе между войсками генерала Орибе и Монтевидео, но вмѣстѣ съ тѣмъ не хочетъ оставить страны Банда-Оріенталь, если не получитъ щедраго вознагражденія за потери, понесенныя имъ въ слѣдствіе интервенціи Англіи и Франціи, утверждая, что если бы эти державы не вмѣшались, онъ давно кончилъ бы это дѣло съ Монтевидео.

— Корреспондентъ газеты *Times* дѣлаетъ слѣдующее справедливое примѣчаніе, что еслибы эти двѣ державы въ самомъ началѣ искренно приступили къ сему дѣлу, высадивъ каждая по 5,000 чел., то это дѣло Ла-Платы было бы уже давно рѣшено въ пользу всемирной торговли.

— Инжинеръ Стефенсонъ недавно представилъ правительству проектъ проведенія дороги чрезъ узкій морской проливъ Менэ (между Карневономъ въ Южномъ Валлисѣ и островомъ Англесо въ каналѣ св. Георгія), посредствомъ огромной желѣзной трубы, укрѣпленной на цѣпяхъ, чрезъ которую проходила бы желѣзная дорога изъ Честы въ Галигидъ. Не менѣе важный планъ Г. де-ла-Гей, напечатанъ нынѣ въ *Mechanics Magazine*, который предлагаетъ устройство подводной желѣзной дороги, въ желѣзномъ цилиндрѣ, между Англіею и Франціею, отъ Дувра до Кале. Вся эта дорога имѣетъ стоить не болѣе 2½ милліоновъ фунт. стер.

— Въ *Globe* поименовано 50 малыхъ и большихъ городовъ, которые соединены съ Лондономъ посредствомъ электро-магнетическихъ телеграфовъ.

Anglia.

Londyn, 19 sierpnia.

Królowa wpłynęła zawczoraj z małżonkiem swoim na rzekę Clyde, gdzie przyjmowała deputacyą od miasta Glasgowa, która przybyła prosić Monarchinią o pozwolenie złożenia jéj adressu z powitaniem; ale Królowa odrzekła, że przyjmie ją dopiéro w kilka godzin późniéj w zamku Dumbarton. Jakoż wylądowała o godzinie szóstéj w zamku pomienionym, gdzie powitaną była przez Gubernatora hrabstwa, Sir James Claquhoun, i wiele znakomitych osób. Wysłuchawszy adressu deputacyi Glasgowskiéj, po jednogodzinném zabawieniu w zamku, udała się znowu Monarchini na morze, opłynęła rozkoszne wybrzeże Loch-Long i kazała na noc zarzucić kotwicę w Rothsay-Bay.

— Xiąże Albert ofiarował 250 f. szt, a Królowa wdowa 100 f. szt. składki, na zakupienie domu, w którym się rodził Shakspeare.

— Przy wyborach w Irlandyi, Repealowie mieli przewagę. Kandydaci tego stronnictwa, którzy już byli członkami ostatniego Parlamentu, po większéj części zostali znowu wybrani, a kilku nowych kandydatów zwyciężko wyszli w głosowaniu. Pomiędzy ostatnimi są niektórzy należący do stronnictwa nowéj Irlandyi. P. Smith O'Brien, jeden z naczelników téj frakcyi, został na nowo obrany w hrabstwie Limerick. Dwóch kandydatów Staréj Irlandyi usunięto.

— Ogółem wybrano do parlamentu z Anglii i Walii 251 Wigów, 91 Peelistów, a 165 protekcyonistów.

— Dowiadujemy się, że Espartero nie chciał przyjąć pomocy pieniężnéj od swoich tutejszych przyjaciół, a między innymi i od Lorda Palmerston, tudzież, że podziękował za pensyą 2,000 funt. szter., którą Królowa chciała mu wyznaczyć. Były Rejent chce się przenieść do kraju, gdzie przy szczupłych funduszach mógłby żyć wygodniéj jak w Anglii.

— *Courrier de La Plata*, dziennik wychodzący w Montevideo, donosi pod d 28 maja, o zawartém zawieszeniu broni z Jenerałem Oribe. Propozycya zaszła ze strony dowódzcy angielskiéj i francuzkiéj eskadry na rzece La-Plata. Warunki tego zawieszenia są następujące: 1) Strony wojujące pozostają w posiadaniu stanowisk przez nie zajętych. 2) Negocyacye pomiędzy niemi odbywają się za pomocą parlamentarzy. 3) Kroki nieprzyjacielskie nie rozpoczną się aż we 24 godzin po wypowiedzeniu zawieszenia. Dnia 28 obiegała pogłoska w Montevideo, że Jenerał Oribe wszystkich swoich jeńców udarował wolnością.

— *Times* zawiera wiadomość o pretensyach Rosasa, który żąda wynagrodzenia w summie 4 milionów i odstąpienia wysp Falkland, jako *conditio sine qua non* układów względem kwestyi La-Platy. Rosas zezwolił wprawdzie na zawieszenie broni między wojskiem Jenerała Oribe i Montevideańskiem, ale zarazem nie chce opuścić kraju Banda Oriental, jeżeli nie zostanie szczodrze wynagrodzony za straty, jakich doznał w skutku interwencyi Anglii i Francyi, twierdząc, że gdyby te mocarstwa nie były się wmięszały, byłby dawno skończył tę sprawę z Montevideo.

— Korrespondent gazety *Times* czyni to słuszne spostrzeżenie, że gdyby na samym początku te dwa mocarstwa były się wzięły szczérze do rzeczy, wysadzając każde po 5,000 wojska, ta odwieczna sprawa La Platy byłaby dawno rozwiązaną na korzyść powszechnego handlu.

— Inżynier Stephenson przedstawił był niedawno rządowi kolosalny projekt, zrobienia drogi przez wązką ciasninę morską Menai, (pomiędzy Carnarvon w północnéj Walii, a wyspą Anglesea na kanale św. Jerzego), za pomocą ogromnéj rury żelaznéj, na łancuchach zawieszonéj, przez którąby przechodziła kolej żelazna z Cheste do Holyhead. Niemniéj olbrzymim jest umieszczony w *Mechanics Magazine* plan P. de la Hay, względem założenia podmorskiéj kolei żelaznéj, w żelaznym cylindrze, pomiędzy Anglią i Francyą, od Dowru do Calais. Cała ta droga ma kosztować nie więcéj jak 2½ milionów f. szt.

— *Globe* wymienia 50 mniejszych i większych miast, które elektro-magnetycznemi telegrafami są już z Londynem połączone.

20 Августа.

Королева отплыла сегодня утромъ изъ Ротзей-Бея, для осмотра гавани того же имени; потомъ продолжала путешествіе свое близъ береговъ Шотландіи. Вечеромъ того же дня, Ея Величество прибыла въ Инверрари-Кестль, замокъ принадлежащій герцогу Аржильскому, гдѣ вышла на берегъ и намѣрена провести нѣкоторое время. Хозяинъ замка пригласилъ къ себѣ отборное общество, состоящее изъ дворянъ Шотландіи, прибывшихъ сюда, чтобы привѣтствовать свою Монархиню.

— Изъ Лиссабона отъ 9-го с. м. сообщаютъ слѣдующее: Въ запискѣ, сообщенной Королевѣ представителями трехъ державъ, подписавшими Лондонскій протоколъ, сказано, что не смотря на все уваженіе ими королевскихъ преимуществъ, они не могутъ однако допустить того, чтобы условія торжественно опредѣленныя, коимъ Королева одолжена сохраненіемъ своей Короны, остались безъ исполненія. Въ слѣдствіе сего, представители трехъ державъ предложили Королевѣ, чтобы немедленно было приступлено къ назначенію новаго кабинета и созванія Кортесовъ.

— Въ *Times* напечатана статья, которая убѣдивъ, что не анархія дѣлаетъ затруднительнымъ положеніе Италіи, охуждаетъ органъ французскаго правительства за поверхностное его разсужденіе по столь важному вопросу. Мы надѣемся, что лордъ Пальмерстонъ, явившій уже доказательства энергіи въ случаяхъ гораздо меньшей важности, доставитъ сильное содѣйствіе второстепеннымъ италіянскимъ странамъ, преимущественно же церковной области. Болѣе чѣмъ въ какую либо другую эпоху, нынѣшній переломъ требуетъ, чтобы Англія приняла участіе въ италіанскихъ дѣлахъ. А такъ какъ она объявила себя противъ интервенціи по швейцарскимъ дѣламъ, въ отношеніи которыхъ мы не имѣемъ никакой непосредственной мѣры дѣйствованія, то можетъ тѣмъ сильнѣе воспротивиться оной въ Италіи, гдѣ военные наши корабли могутъ приблизиться ко всѣмъ прибрежнымъ пунктамъ. Угрожаемая Австріею и оставленная Франціею, умѣренная партія въ Италіи, естественно, обращаетъ свои взоры къ Англіи. Въ заключеніе сей статьи сказано, что сильное посредничество англійскихъ министровъ, можетъ предотвратить отъ Италіи большое несчастіе, доставить папскому правительству время и мѣры къ упроченію общаго спокойствія, и оправдать вмѣстѣ довѣренность къ англійской политикѣ. Такое участіе не было бы безполезно въ Италіи, и должно бы улучшить нашъ постъ въ Средиземномъ морѣ.

Швейцарія.

Берн, 8 Августа.

Коммиссія изъ семи членовъ, наряженная сеймомъ для разсмотрѣнія вопроса о непріятельскихъ приготовленіяхъ отдѣльной лиги, положила представить сейму предложеніе, по которому должно рѣшительно потребовать отъ семи католическихъ кантоновъ, чтобъ они прекратили свое вооруженіе, а на прочіе кантоны союза возложить обязанность — задерживать всѣ военные снаряды и оружіе, которые станутъ провозить чрезъ нихъ въ кантоны отдѣльной лиги.

— Въ слѣдствіе сдѣланнаго сеймомъ вызова, многіе офицеры союзнаго главнаго штаба объявили, что они не хотятъ нарушать своихъ обязательствъ относительно отдѣльной лиги, и подали просьбу объ отставкѣ. Въ числѣ прочихъ называютъ: *Салиса-Соглio*, начальствующаго надъ войсками семи союзныхъ кантоновъ, полковника *Рюттимана*, члена союзнаго военнаго совѣта, полковника *Цюнда*, союзнаго оберкригскоммиссара, полковника *Эльгера*, полковника Цельгера *фон-Станса*, подполковника *Пилье* и др.

13 Августа.

Въ засѣданіи 11-го Августа, союзный сеймъ принялъ, большинствомъ 12½ голосовъ, рѣшеніе коммиссіи семи членовъ относительно задерживанія оружія, провозимаго въ кантоны отдѣльной лиги. Послѣдніе тотчасъ же протествовали противъ этого рѣшенія.

— Изъ союзныхъ офицеровъ отдѣльной лиги, приглашенныхъ къ объясненію ихъ отношеній къ этой послѣдней, 18 человѣкъ прямо объявили, что они служатъ только союзу; 12, напротивъ, объявили о своихъ служебныхъ отношеніяхъ къ отдѣльной лигѣ и, безъ сомнѣнія, скоро будутъ вычеркнуты изъ списка союзныхъ офицеровъ.

Dnia 20 sierpnia.

Królowa w dniu dzisiejszym opuściła rano Rothsay-Bay, w celu zwiedzenia téj przystani, następnie zaś udała się w dalszą podróż ku brzegom Szkocyi. Ku wieczorowi, przybyła do Inverrary-Castle, zamku należącego do Xięcia Argyle, gdzie sama na ląd wysiadła i czas niejaki w tym zamku zabawiła. Xiążę Argyle sprosił do siebie znakomitszą szlachtę Szkocką, która licznie przybyła dla powitania swéj Monarchini.

— Z Lizbony piszą pod d. 9 b. m.: W nocie zbiorowéj podanéj Królowéj przez Reprezentantów trzech mocarstw, którzy podpisali protokół Londyński, wyrażoném było, że jakkolwiek uznają prerogatywy królewskie, nie mogą dopuścić, aby obietnice uroczyście dane, którym Królowa winna zachowanie swéj korony, pozostały niewykonanemi. W skutku tego, Reprezentanci trzech mocarstw wezwali Królowę, aby bezzwłócznie przystąpiła do mianowania nowego gabinetu i do zwołania Kortezów.

— Dzienniki tutejsze zajmują się gorliwie sprawami włoskiemi. *Times* wykazawszy, że to nie anarchia czyni krytycznem położenie Włoch, gani organa rządu francuzkiego za lekkość, z jaką traktują tę ważną kwestyą. „Ale mamy ufność, mówi daléj *Times*, że Lord Palmerston, który dał już dowody wielkiéj energii w przypadkach daleko mniéj ważnych, udzieli silne wsparcie krajom drugiego rzędu we Włoszech, a mianowicie Państwu Kościelnemu Więcéj niż w każdéj innéj epoce, teraźniejsze przesilenie wymaga, aby Anglia wystąpiła czynnie w interessach włoskich. Jakoż, ponieważ się oświadczyła przeciw interwencyi w interessach Szwajcaryi, na którą nie mamy żadnego bezpośredniego środka działania, może jéj się sprzeciwić tém energiczniéj we Włoszech, gdzie nasze okręty wojenne mogą się zbliżyć do wszystkich punktów pobrzeżnych. Zagrożone przez Austryą i opuszczone przez Francyą, naturalnem jest, że stronnictwo umiarkowane we Włoszech zwraca swe oczy ku Anglii.“ *Times* kończy mówiąc, że silne pośrednictwo Ministrów angielskich, może odwrócić wielkie nieszczęścia od Włoch, zapewnić rządowi Papiezkiemu czas i środki utrwalenia spokojności publicznéj, i usprawiedliwić zarazem zaufanie w polityce angielskiéj. Podobna usługa nie byłaby stracona we Włoszech, i powinna polepszyć nasze stanowisko na morzu Śródziemnem.“

Szwajcarya.

Berno, 8 sierpnia.

Komissya z 7-miu członków, wyznaczona od Sejmu dla roztrząśnienia kwestyi o nieprzyjacielskich przygotowaniach oddzielnéj ligi, postanowiła podać Sejmowi wniosek, mocą którego należy stanowczo zażądać od siedmiu katolickich Kantonów, aby zaniechały swego uzbrajania się, a na inne Kantony Związku włożyć obowiązek, aby zatrzymywały wszystkie wojenne zapasy i broń, przewożone przez ich territorium do Kantonów oddzielnéj ligi.

— W skutek uczynionéj przez Sejm odezwy, wielu oficerów Związkowego głównego sztabu oświadczyli, że nie chcą naruszać swoich obowiązków względem oddzielnéj ligi, i następnie podali prośby o uwolnienie ze służby. Między innymi wyliczają: Salisa Saglio, dowodzącego wojskami siedmiu Związkowych Kantonów; Półkownika Rüttimana, członka Związkowéj wojennéj rady; Półkownika Zünda, Związkowego ober-kriegs-kommissarza; Półkownika Elgera; Półkownika Zelgera von Stans; Podpółkownika Pillier i t. d.

Dnia 13 sierpnia.

Na posiedzeniu d. 11 sierpnia, Sejm Związkowy przyjął większością 12½ głosów postanowienie Komissyi siedmiu członków, względem zatrzymywania broni przewożonéj do Kantonów oddzielnéj ligi. Ostatnie niezwłócznie zaniosły protestacyą przeciw temu postanowieniu.

— Z pomiędzy Związkowych oficerów oddzielnéj ligi, wezwanych do oświadczenia swoich stosunków z tą ostatnią, 18 tu wprost oświadczyły, że służą tylko Związkowi; 12 zaś przeciwnie, doniosły o swoich służbowych stosunkach z oddzielną ligą, i ci ostatni bez wątpienia, wkrótce zostaną wykreśleni z listy oficerów Związkowych.

Италія.

Римъ, 4 Августа.

Генералъ-Викарій, кардиналъ Патричи, издалъ къ римскому народу воззваніе, приглашая его принять участіе въ девятидневномъ молебствіи, предписанномъ Папою по всей церковной области, которое будетъ предшествовать празднику Успенія пресвятыя Богородицы. Въ Римѣ это молебствіе будетъ продолжаться отъ 5 по 22 число. Чудотворныя иконы Божіей Матери будутъ открыты для молящагося народа. Духовенство, по случаю послѣднихъ событій, будетъ при семъ пѣть: „*Sancta Maria Succurre miseris*!“ „*Defende quaesumus Domine famulos tuos*!“

— Снова открытъ новый заговоръ! Говорятъ, что губернаторъ Моранди получилъ тайное извѣщеніе, что въ прошедшее Воскресеніе, во время церковной процессіи долженствовавшаго происходить въ Трастеверѣ, имѣли вспыхнуть смятенія, и потому то монс. Моранди и кардиналъ Ферретти лично находились при этой процессіи. Достовѣрно то, что извѣстный Дженнаро, который при бывшемъ правительствѣ убилъ не одного человѣка, арестованъ подъ тѣмъ предлогомъ, что будто бы онъ дурно отзывался на счетъ Папы.

— На прошедшей недѣлѣ, въ квиринальскомъ дворцѣ арестовано подозрительное лицо. Въ слѣдствіе сего нынѣ строже прежняго смотрятъ за всѣми входящими и выходящими лицами; однако распространившійся недавно слухъ, будто бы Его Святѣйшество отсрочилъ на нѣкоторое время публичныя аудіенціи, совершенно неосновательенъ. Аудіенціи эти по прежнему продолжаются по четвергамъ. Третьяго дня Папа принялъ 50 чел., принадлежащихъ къ разнымъ сословіямъ общества.

— Мюнхенскій Нунцій, Монс. Морикини, получилъ повелѣніе Папы отправиться къ Дворамъ Французскому, Англійскому и Турецкому для отданія благодарственныхъ визитовъ отъ имени Его Святѣйшества; за симъ по возвращеніи онъ будетъ возведенъ въ кардинальское достоинство. — Монс. Массони назначенъ Нунціемъ въ Бразиліи.

— Значительное число должностей, занимаемыхъ донынѣ духовными, ввѣрено нынѣ свѣтскимъ лицамъ. Должность военнаго министра, занимаемая донынѣ монс. Спада Медичи, имѣетъ быть ввѣрена князю Барберини.

— Маджіордомо, Монс. Паллавичини, удаленъ, а на его мѣсто назначенъ, Монс. Рускони.

— Свѣтское духовенство объявило, что такъ какъ уставъ о національной гвардіи исключаетъ его отъ военной службы, то оно со своей стороны это общественное дѣло намѣрено поддерживать деньгами.

— Римскіе Іезуиты, по примѣру свѣтскаго духовенства, пожертвовали, въ видѣ добровольнаго приношенія, сумму въ 5,000 скуди, въ пользу обмундированія національной гвардіи; пожертвованія другихъ орденовъ еще неизвѣстны.

— Кардиналъ Ламбрускини спрашивалъ кардинала статс секретаря,—можетъ ли онъ нынѣ пріѣхать обратно въ Римъ; сей послѣдній отвѣчалъ, что онъ лучше сдѣлаетъ, если еще нѣкоторое время пробудетъ въ своей епархіи.

— Въ крѣпости Анджелло вновь устроили нѣсколько комнатъ, съ такимъ удобствомъ, что слѣдуетъ предполагать, что въ нихъ помѣщена будетъ какая нибудь заменитая особа.

Флоренція, 17 Августа.

Великая герцогиня, 4 го с. м., разрѣшилась отъ бремени принцемъ, который при св. Крещеніи, совершенномъ 6 числа, получилъ имена: Лудовикъ, Сальвадоръ, Марія, Іосифъ.

Греція.

Аѳины, 3 Августа.

Несогласія между Греціею и Портою, кои, какъ полагали, будутъ устранены, возъимѣли другой оборотъ. Греческое правительство, по предложенію Австріи, согласилось доставить Портѣ удовлетвореніе, которымъ она хотѣла удовольствоваться. Но когда пришло къ дѣлу, то въ Константинополѣ, послѣ продолжительныхъ совѣщаній, вдругъ увеличили свое требованіе. Говорятъ, что это послѣдовало по внушенію Англіи, которая успѣла подать дивану мысль, что не совмѣстно съ достоинствомъ Порты столь легко прощать Греціи. Требованіе дивана произвело невыгодное впечатлѣніе въ Вѣнѣ, гдѣ приняли на себя посредничество по этому дѣлу.

Włochy.

Rzym, 4 sierpnia.

Jeneralny Wikaryusz, Kardynał Patrizi, wydał do ludu Rzymskiego odezwę, wzywając go do najgorliwszego uczęstnictwa w nakazaném przez Ojca św. w całém Państwie Kościelném 9-cio dniowém nabożeństwie, poprzedzić mającém uroczystość Wniebowzięcia N. Maryi Panny. W Rzymie trwać będzie ta nowenna od 13 do 22, z odpustami roku Jubileuszowego. Najcudowniejsze obrazy Matki Bozkiéj mają być dla uczczenia publicznie wystawione. Duchowieństwo śpiewać ma przytém, z powodu ostatnich wypadków hymny: „*Sancta Maria succurre miseris*!“, „*Defende quaesumus Domine famulos tuos*!“

— Znowu odkryto nowy spisek! Opowiadają, że Pro-Gubernator Morandi otrzymał tajemne doniesienie, iż w przeszłą Niedzielę, podczas processyi, odbyć się mającéj w Trastevere, miały wybuchnąć rozruchy, i dla tego to P. Morandi i Kardynał Ferretti znajdowali się osobiście na téj processyi. To pewna, że słynny Gennaro, który za przeszłego rządu nie jednego zamordował człowieka, uwięziony został pod pozorem, że źle mówił o Papieżu.

— W przeszłym tygodniu aresztowano w pałacu Papiezkim na Kwirynalu podejrzanego człowieka. W skutku tego kontrollują teraz ostrzéj niż dawniéj wszystkie osoby wchodzące i wychodzące; rozgłoszona jednak niedawno wieść, jak by Ojciec św. zawiesił na niejaki czas publiczne posłuchania, jest zupełnie bezzasadną. Trwają one równie jak dotąd, i to w każdy Czwartek. Onegdaj przypuścił Papież przed siebie 50 osób z najrozmaitszych klass społeczeństwa.

— Dotychczasowy Nuncyusz w Monachium, Mons. Morichini, otrzymał od Ojca św. zaszczytne zlecenie złożenia winnych dziękczynnych odwiedzin Królowi Francuzów, Królowéj Angielskiéj i Sułtanowi; poczém, za powrótem, czeka go kapelusz Kardynalski. Mons. Massoni mianowany został Nuncyuszem w Brezylii.

— Znaczna ilość posad, zajmowanych dotychczas przez duchownych, znajduje się teraz w ręku świeckich osób. Posada Ministra wojny, zajmowana dotychczas przez Mons. Spada Medici, ma być powierzoną Xięciu Barberini, także świeckiemu.

— Mons. Pallavicini, Maggiorduomo, został usunięty, a w miejsce jego mianowany Mons. Rusconi jako Pro-Maggiorduomo.

— Duchowieństwo świeckie oświadczyło, że ponieważ regulamin gwardyi narodowéj wyłącza je od służby wojskowéj, przeto dobrą sprawę ojczyzny wspierać chce pieniędzmi.

— Towarzystwo Jezusowe w Rzymie, zachęcone przykładem duchowieństwa świeckiego, złożyło dobrowolnéj składki na umundurowanie gwardyi narodowéj 5,000 skudów; składki innych zakonów nie są jeszcze wiadome.

— Kardynał Lambrus hini zapytał się Kardynała Sekretarza Stanu, czy może teraz wrócić do Rzymu; ale mu odpowiedziano, że lepiéj zrobi, jeżli jeszcze dłużéj zabawi w swojéj djecezyi.

— W twierdzy St. Angelo urządzono na nowo kilka pokoi, a to z troskliwością i wygodą, która każe się domyślać, że w nich osadzona będzie jakaś znakomita osoba.

Florencya, 7 sierpnia.

Dnia 4 b. m. Wielka Xiężna powiła syna, który na chrzcie św., odbytym d. 6, otrzymał imiona: Ludwik, Salvador, Maria, Józef.

Grecya.

Ateny, 3 sierpnia.

Nieporozumienia między Grecyą a Portą, które miały być niebawem załatwione, przybrały nową postać. Rząd Grecki, na przedstawienie Austryi, skłonił się dać zadosyćuczynienie Porcie, na które taż chętnie przystała. Gdy jednak przyszło do rzeczy, po długich rokowaniach, w Stambule nagle podwyższono żądania. Mówią, że Anglia miała natchnąć Dywan tą myślą, iż nie zgadza się z godnością Porty, aby ministerstwu Greckiemu tak łatwo przebaczyła. Te żądania dywanu sprawiły przykre wrażenie w Wiedniu, gdzie się podjęto tak kłopotliwego pośrednictwa.

— Здѣшнее правительство уплатило сэръ Эдмунду Ліону 33,000 ф. стерл., то есть часть долга, которому срокъ уплаты истекъ 6-го Марта сего года. Часть этой суммы, то есть, 500,000 драхмъ, уплатили векселями Г. Эйнарда, остальныя же 95,000 драхмъ наличными. Нынѣ въ фалерейской гавани находится только одинъ англійскій корабль, а два другіе, съ адмираломъ Паркеромъ, прибывшимъ сюда на прошедшей недѣлѣ, отплыли къ албанскимъ берегамъ.

— Изъ Превесы, пограничнаго Турецкаго города, сообщаютъ отъ 21 Іюля слѣдующее: „Генералъ Федоръ Гривасъ и всѣ сообщники его прибыли сюда третьяго дня и живутъ въ домѣ англійскаго консула. Губернаторъ, удивленный появленіемъ въ городѣ вооруженнаго отряда, приказалъ, чтобы Гривасъ со своего свитою покорился ему непосредственно. Англійскій вице-консулъ недозволилъ взять выходцевъ изъ своего дома, но также не ручался за ихъ поведеніе. Вслѣдствіе сего губернаторъ повелѣлъ консульскій домъ окружить солдатами, которые получили приказаніе тотчасъ захватить Гриваса и его сотоварищей, лишь только они оставятъ сей домъ; въ то же время отправилъ курьера къ эпирскому генералъ-губернатору въ Янину, за дальнѣйшими инструкціями.

Сегодня полученъ изъ Эпира отвѣтъ, заключающій повелѣніе, чтобы Гривасъ и его товарищи положили оружіе, и подъ конвоемъ отправились въ Янину; но если бы они не захотѣли повиноваться сему повелѣнію, или вознамѣрились ворваться въ Грецію, въ такомъ случаѣ разрѣшается силою оружія принудить ихъ къ повиновенію. По полученіи сего повелѣнія, превезскій губернаторъ созвалъ гарнизонныхъ офицеровъ и знатнѣйшихъ гражданъ города, и повелѣніе сіе сообщилъ вице-консулу съ просьбою, чтобы онъ извѣстилъ объ этомъ Гриваса и его товарищей. Гривасъ отвѣтилъ въ слѣдствіе сего, что онъ отправится въ Янину, но ни онъ ни его товарищи не положатъ оружія. За симъ губернаторъ снова отправилъ курьера въ Янину за дальнѣйшими повелѣніями. Между тѣмъ домъ англійскаго вице-консула постоянно окруженъ солдатами, наблюдающими, чтобы его не оставилъ ни одинъ изъ греческихъ мятежниковъ.

— Изъ Санта-Мавры прибыла сюда, на англійской шкунѣ, жена генерала Гриваса.

10 *Августа.*

Вчера Король открылъ засѣданіе палатъ тронною рѣчью.

Турція.

Константинополь, 30 *Іюля.*

Извѣстія изъ Азіи благопріятны. Бедерханъ-Бей покорился наконецъ правительственнымъ войскамъ, испытавъ въ оракской крѣпости, куда онъ скрылся было съ горстью своихъ приверженцевъ, неудачу послѣднихъ усилій сопротивленія или выгодной сдачи. Неизвѣстно будетъ ли онъ наказалъ за свои злодѣянія и жестокости.

— Изъ Албаніи получены неблагопріятныя извѣстія. Мятежъ вспыхнулъ въ верхней и нижней Албаніи, и съ чрезвычайною быстротою распространился по всей странѣ. Дельвино, Аргирокастро и Берутъ находились въ полномъ возстаніи. Правительственныя войска уступаютъ повсюду, а Эминъ-Паша, едва вступившій въ провинцію съ незначительныхъ отрядомъ своихъ войскъ, подвергся со всѣхъ сторонъ столь сильному напору, что вынужденъ былъ потребовать скораго подкрѣпленія. Чувствительнѣйшую потерю понесли правительственныя войска близъ Копрани, гдѣ лишившись 100 чел., вынуждены были отступить въ этотъ городъ.

— Уволенный отъ должности В. Адмиралъ, или Капуданъ-Паша, Мегмедъ-Али, назначенъ нынѣ членомъ совѣта съ жалованьемъ по 25,000 піастровъ въ мѣсяцъ.

— Rząd tutejszy wypłacił Sir Edmundowi Lyons 33,000 f. szt., jako ratę od długu, ubiegłą z dniem 6 m marca. Część téj summy, to jest 500,000 drachm, spłacono wexlem P. Eynard, pozostałą zaś resztę 95,000 drachm gotowizną. Teraz w porcie Falerejskim stoi tylko jeden okręt angielski, dwa zaś inne, z Admirałem Parker, który w zeszłym tygodniu tu przybył, odpłynęły ku brzegom Albańskim.

— Z Prevezy, pogranicznego miasta tureckiego, donoszą pod d 21 lipca, co następuje: „Jenerał Teodor Grivas i wszyscy powstańcy z Palajochalii, przybyli tu onegdaj i mieszkają w domu Konsula angielskiego. Gubernator zadziwiony ukazaniem się zbrojnego oddziału w mieście, rozkazał, aby Grivas i ludzie jego orszaku poddali się mu bezpośrednio; atoli Angielski Wice-Konsul nie pozwolił ich z domu swego zabrać, lubo za ich postępowanie zaręczyć nie chciał. W skutek tego Gubernator kazał domKonsulatu otoczyć żołnierzami, którzy otrzymali polecenie, aby jak tylko Grivas i towarzysze jego dom ten opuszczą, natychmiast byli ujęci; jednocześnie zaś wysłał gońca do Jeneralnego Gubernatora Epiru w Janinie, po dalsze instrukcye.

Dziś nadeszła z Epiru odpowiedź, zawierająca rozkaz, aby Grivas i jego towarzysze natychmiast broń złożyli i pod eskortą udali się do Janiny; gdyby zaś wzbraniali się rozkaz ten wypełnić, lub chcieli wtargnąć do Grecyi, w takim razie do uległości siłą zbrojną zmuszeni będą. Po nadejściu tego rozkazu, Gubernator Prevezy zwołał oficerów załogi i znakomitszych miasta obywateli, poczém rozkaz ten zakomunikował Wice Konsulowi z prośbą, aby Grivasa i towarzyszów jego o tém zawiadomił. Grivas odpowiedział w skutek tego, że do Janiny się uda, ale ani on ani jego towarzysze broni nie złożą. Gubernator więc posłał znowu do Janiny gońca po dalsze rozkazy. Tymczasem Wice Konsulat angielski jest ciągle otoczony przez żołnierzy, czuwających nad tém, aby żaden z powstańców greckich go nie opuścił.

— Z Santa Maura przybyła tu na kutrze angielskim żona Jenerala Grivas.

Dnia 10 *sierpnia*

Wczoraj, Król zagaił posiedzenia Izb mową tronową.

Turcya.

Konstantynopol, 30 *lipca.*

Wiadomości z Azyi są pomyślne. Beder chan-Bej poddał się nareszcie wojsku rządowemu, uczyniwszy w twierdzy Orak, dokąd się był z garstką stronników swoich schronił, ostatnie daremne usiłowanie oporu lub korzystnéj kapitulacyi. Czy zbrodnie i okrucieństwa jego zasłużoną lub jakąbądź odbiorą karę, kwestya ta ulega wątpliwości.

— Z Albanii nadeszły niepokojące wiadomości. Bunt ogarnął Albanię wyższą i niższą, i z nadzwyczajną szybkością rozszedł się po całym kraju. Delvino, Argyrokastro, Berut są w powstaniu. Wszędzie wojska rządowe ustępować muszą, a Emin-Basza zaledwie przybywszy do prowincyi, z szczupłą garstką wojska swego, tak jest ze wszystkich stron naciskany, że śpiesznéj pomocy zażądać musiał. Największą klęskę ponieść miało wojsko rządowe niedaleko Kopranie, gdzie straciwszy przeszło 100 ludzi, do miasta tego cofnąć się musiało.

— Usunięty od służby W. Admirał czyli Kapudan-Basza Mehmed-Ali, mianowany został członkiem Rady, z pensyą 25,000 piastrów miesięcznie.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 29-го Августа 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*